

**HELSINGIN SATAMA OY
VUOSAAREN SATAMA
PALVELUPAIKKAKUVAUS**

Päivitys 28.3.2024

Sisällysluettelo

- 1 Yleistä
 - 1.1 Johdanto ja tarkoitus
 - 1.2 Oikeudellinen merkitys
- 2 Rataverkolle pääsy
 - 2.1 Rataverkolle pääsyn edellytykset
 - 2.1.2 Yleiset rataverkolle pääsyn edellytykset
 - 2.1.2 Sopimukset
 - 2.1.3 Henkilöstö
 - 2.1.4 Kalusto
 - 2.2 Liikennöintiin liittyvät määräykset ja ohjeet
- 3 Rataverkko
 - 3.1 Rataverkon kuvaus
 - 3.2 Rataverkon ominaisuudet ja liikennöinti
 - 3.3 Liittyvät rataverkot
- 4 Ratakapasiteetin ja palvelupaikan käyttöoikeuden jakaminen
 - 4.1 Prosessin kuvaus
 - 4.2 Toiminta häiriötilanteissa
 - 4.3 Erikoiskuljetukset ja vaaralliset aineet
- 5 Palvelupaikat
 - 5.1 Maksuttomat palvelut
 - 5.2 Muut palvelupaikat
 - 5.3 Palvelupaikkojen aukioloajat
- 6 Maksut

Liitteet:

Liite1: Vuosaaren sataman raiteistokaavio

1 Yleistä

palvelupaikanhaltija

Helsingin Satama Oy

Helsingin Satama Oy

PL 197

00141 HELSINKI

Yhteyshenkilöt:

Liikennepäällikkö Tero Valu

Gsm +358500606907

tero.valu@portofhelsinki.fi

Helsingin Satama Oy

PL 197

00141 HELSINKI

Turvallisuusasiantuntija Tero Hinttaniemi

Gsm +358 403341489

tero.hinttaniemi@portofhelsinki.fi

Helsingin Satama Oy

PL 197

00141 HELSINKI

1.1 Johdanto ja tarkoitus

Palvelupaikkakuvauksesta on säädetty raideliikennelaissa (1302/2018).

Palvelupaikkakuvaus päivitetään tarvittaessa.

Palvelupaikkakuvaus julkaistaan Helsingin Satama Oy:n internetsivuilla. Palvelupaikkakuvaus julkaistaan vain sähköisessä muodossa. Julkaisukielinä ovat suomi ja englanti.

www.portofhelsinki.fi/

1.2 Oikeudellinen merkitys

Palvelupaikkakuvaus on luonteeltaan informatiivinen dokumentti. Palvelupaikkakuvauksessa julkaistut tiedot eivät vaikuta Helsingin Satama Oy: n antamiin muihin ohjeisiin tai määräyksiin.

Vuosaaren sataman rataverkon käyttö kuuluu rautatiemarkkinadirektiivin liitteen II 2 g -alakohdassa mainittuihin peruspalveluihin.

2 Palvelupaikalle pääsy

2.1 Palvelupaikalle pääsyn edellytykset

2.1.1 Yleiset rataverkolle pääsyn edellytykset

Yleiset edellytykset rataverkon käytölle

1. Rautatieyrityksellä tai rautatieyritysten kansainvälisellä yhteenliittymällä tulee olla rautatielain mukainen liikenne- ja viestintäviraston myöntämä tai vastaava Euroopan talousalueella myönnetty rautatieyrityksen toimilupa.
2. Rautatieliikenteen harjoittajalla on oltava rautatielain mukainen Liikenne- ja viestintäviraston myöntämä tai hyväksymä turvallisuustodistus.
3. Rautatieliikennettä harjoittavalla yhtiöllä on oltava voimassa oleva riittävä vastuuvakuutus.

Lisätietoa toimiluvan ja turvallisuustodistuksen hakemisesta löytyy esim. osoitteesta:

<http://www.rautatiemarkkinoille.fi/luvat-ja-todistukset>

2.1.2 Sopimukset

Helsingin Satama Oy edellyttää raideliikennesopimuksen tekemistä Helsingin Satama Oy:n kanssa edellytyksenä sataman rataverkolla liikennöimiseen.

2.1.3 Henkilöstö

Henkilöstön kelpoisuusvaatimukset määräytyvät samojen määräysten mukaan kuin valtion rataverkolla.

2.1.4 Kalusto

Kaluston osalta noudatetaan samoja vaatimuksia kuin valtion rataverkolla.

2.2 Liikennöintiin liittyvät määräykset ja ohjeet

Helsingin Satama Oy:llä on Liikenne- ja viestintäviraston myöntämä rataverkon turvallisuuslupa, joka on voimassa 27.1.2028 asti.

Raideliikennettä Helsingin Satama Oy:n rataverkolla koskevat ohjeet on määritelty Vuosaaren sataman raideliikenteen turvallisuusjohtamisjärjestelmässä sekä Vuosaaren sataman vaihto- ja ratatyön turvallisuusohjeessa sekä satamaturvallisuuden osalta Vuosaaren sataman turvallisuusohjeissa. Näistä ohjeista saa lisätietoa yhteyshenkilöiltä.

2 Rataverkko

3.1 Rataverkon kuvaus

Vuosaaren sataman rautatiet muodostuvat 11 kilometristä raiteita ja 27 vaihteesta. Sataman 13 tasoristeyksestä yhdeksän on vartioitua. Vuosaaren satamaraiteisto on Helsingin Satama Oy. omistamaa yksityisraidetta, joka sijaitsee Kerava-Vuosaari satamaradalla noin kilometrillä 51- 53. Valtion ja Helsingin sataman välinen omistusraja sijaitsee kilometrillä 51+789,09. Satamaraiteisto jaetaan itäiseen, keskiseen ja läntiseen raiteistoon. Itäiseen raiteistoon kuuluvat raiteet 110- 116, keskiseen raiteistoon raiteet 119-123, 126 ja 127 ja läntiseen raiteistoon raiteet 131-135, 137-143, 145, 150-153.

Liikenteenohjausjärjestelmän teknisiin ominaisuuksiin sekä rautatieliikenteen turvallisuuteen liittyen rajamerkin eteläpuolella (sataman puolella) vaihdepiirissä sijaitsevien raiteiden, vaikka ne ovat yksityisraiteita, tulee liikennöinnin osalta olla saman liikenteenohjauksen alaisuudessa. Siksi Helsingin sataman ja Väylä- viraston välillä on laadittu sopimus liikennöinnistä vaihdepiiriin kuuluvilla yksityisraiteilla. Sopimuksella on sovittu myös periaatteista, jolla sopijapuolet tekevät yhteistyötä Vuosaaren satamaan liittyvän raiteiston käytössä ja kehittämisessä.

Tarkemman tiedot on esitetty liitteenä olevassa Vuosaaren sataman raiteistokaaviossa. (Liite 1)

3.2 Rataverkon ominaisuudet ja liikennöinti

Rataverkon tekniset ominaisuudet löytyvät liitteenä olevasta ratakaaviosta.

Rataverkon suurin sallittu nopeus on 20 km/t. Nopeus ja poikkeamat siitä osoitetaan nopeusmerkeillä.

Rataverkon opasteet ja merkinnät ovat vastaavat, kuin valtion rataverkolla.

Rataverkolla liikennöinti on vaihtotyötä ja rataverkko on toisen luokan liikenteenohjauksen aluetta. Vaihtotyöyksiköt operoivat itsenäisesti rataverkolla vaihtotyöluvan saatuaan. Tällä hetkellä

Helsingin Satama myöntää vaihtotyöluvan operaattorille toistaiseksi.

Vaihtotyön viestinnässä käytetään suomen kieltä. Vaihtotyössä rautatieliikenteen harjoittaja vastaa työnnettävien vaunujen etupään näkyvyydestä.

Ratatyöhön on oltava rataverkon haltijan lupa. Ratatyössä toimitaan luvan antajan ohjeiden mukaisesti. Ratatyöalue tulee merkitä ratatyötä tehtäessä asianmukaisesti sekä ilmoittaa ratatöistä liikenteenohjaukseen.

3.3 Liittyvät rataverkot

Vuosaaren sataman raiteisto liittyy Väyläviraston Kerava-Vuosaari raiteistoon. Myös Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy:n omistamalle metroradalle on liityntäraide.

4 Ratakapasiteetin ja palvelupaikan käyttöoikeuden jakaminen

4.1 Prosessin kuvaus

Helsingin Satama Oy ei suorita erillistä ratakapasiteetin jakamista niin kauan kuin rataverkolla on vain yksi operoija. Muiden halukkaiden rautatieyhtiöiden halutessa ratakapasiteettia sataman rataverkolle menetellään seuraavasti.

Kapasiteetin hakijoiden tulee huomioida ratakapasiteetin hakeminen valtion rataverkolle. On myös syytä huomioida, että ratapiha ei ole Helsingin Sataman hallinnassa, joten ratapihaoperoinnista tulee myös sopia valtion rataverkon haltijan kanssa.

Mikäli operaattori haluaa liikennöidä Vuosaaren sataman rataverkolla, tulee operaattorin tehdä liikennöintihakemus Helsingin Satama Oy:lle. Hakemukseen vastataan 30 vuorokauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Mikäli

Helsingin Satama Oy:llä on tarjota ratakapasiteettia hakijalle, aloitetaan vastauksen jälkeen prosessi raideliikennesopimuksen laatimiseksi.

Liikennöintihakemuksessa on esitettävä seuraavat tiedot: Haluttu liikenteen aloitusajankohta, junien aikataulut, mille palvelupaikalle sataman sisällä liikenne kohdistuu, odotettu lastivolyyymi.

Ongelmatilanteissa Helsingin Satama Oy koordinoi neuvottelumenettelyn kautta kaikkia osapuolia parhaiten tyydyttävän ratkaisun hakemisen. Jos neuvottelulla ei löydetä kaikkia tyydyttävää ratkaisua, sovelletaan seuraavia ensisijaisuusperiaatteita:

1. Sataman liikennettä palvelevalla raideliikenteellä on etusija kapasiteettia jaettaessa.
2. Muulle raideliikenteelle myönnetään ratakapasiteettia sillä edellytyksellä, että kapasiteetin käyttö ei häiritse sataman toimintaa.
3. Jatkuva liikenne on etusijalle satunnaiseen liikenteeseen verrattuna.

Helsingin Satama Oy vastaa turvallisuuden osalta rataverkon haltijana rataverkon turvallisuudesta. Näin ollen Helsingin Satama Oy päättää ongelmatilanteissa rataverkon käytöstä.

4.2 Toiminta häiriötilanteissa

Helsingin Satama Oy: llä on oikeus tilapäisesti poistaa ratakapasiteetti käytöstä kokonaan tai osittain sellaisella raiteiston osuudella, joka on rataverkon teknisen vian, onnettomuuden tai vauriotapahtuman vuoksi poissa käytöstä tai muista syistä.

4.3 Erikoiskuljetukset ja vaaralliset aineet

Erikoiskuljetusten toteutuksesta on neuvoteltava erikseen Helsingin Satama Oy:n kanssa.

Vuosaaren sataman rataverkolla voidaan kuljettaa myös vaarallisia aineita. Rautatiekuljetuksissa noudatetaan kaikkia kuljetusmuotoja koskevaa lakia (719/1994 muutoksineen) sekä vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksia koskevaa asetusta (195/2002 muutoksineen) sekä Traficomien määräystä vaarallisten aineiden kuljetuksesta rautatiellä.

Traficomien määräyksen liitteet sisältävät yksityiskohtaiset säännökset mm. vaarallisten aineiden luokituksesta, pakkauksista, tarvittavista asiapapereista, ajoneuvojen hyväksynnästä ja varusteista, ajoluvasta, vapaarajoista sekä rahtikirjan, pakkausten ja ajoneuvon/vaunun merkinnöistä.

Helsingin Satama Oy edellyttää säännöllistä raportointia vaarallisten aineiden kuljetusmääristä erikseen sovittavalla tavalla, sekä sitoutumista Helsingin Satama Oy:n vaarallisten aineiden kuljetusten hallinnan periaatteisiin, mukaan lukien lainsäädännön edellyttämän ennakkotiedon toimittaminen Helsingin Satama Oy:lle.

Rautatieoperaattori on myös velvollinen osallistumaan Vuosaaren sataman onnettomuusharjoituksiin.

5 Palvelupaikat

5.1 Maksuttomat palvelut

Vuosaaren sataman rataverkolla olevat junan lastauslaiturit ovat maksutta käytössä harjoitettaessa liikennettä kyseisen satamaoperaattorin alueelle.

5.2 Muut palvelupaikat

Vuosaaren sataman rataverkolla on toiminnoiltaan erilaisia eri toimijoiden omistamia ja operoimia palvelupaikkoja. Palveluiden

saatavuudesta ja niiden käytöstä on neuvoteltava ja sovittava palveluiden tarjoajan kanssa. Tämän lisäksi on haettava ratakapasiteettia Helsingin Satama Oy: ltä. Palveluiden tarjoajalla on oikeus periä tarjoamistaan palveluista korvaus, jonka tulee olla tasapuolinen kaikkia rautatieyrityksiä kohtaan ja kohtuullinen palveluista aiheutuneisiin kustannuksiin nähden.

Palvelupaikkakuvaukset löytyvät kunkin palvelupaikan omistajan kautta

Veturin tankkausasema

Vuosaaren satamassa on veturien tankkausasema, jonka Helsingin satama Oy omistaa, mutta tankkausaseman operointi on sopimuksella siirretty VR Transpoint Oy: lle.

<https://www.portofhelsinki.fi/palvelut-yrityksille/ehdot-palveluntarjoajille>

Muut palvelupaikat

Finnsteve Oy Ab

<http://www.finnsteve.fi/asiakastuki/palvelupaikkakuvaukset>

Steveco

https://www.steveco.fi/material/attachments/3dRwo3kMu/konttiterminaali_vuosaari_palvelupaikan_kuvaus.pdf

Multi-Link Terminals Ltd Oy

<http://mlt.fi/vuosaari/>

Nurminen Logistics Oyj

<https://www.nurminenlogistics.fi/wp-content/uploads/rautatielogistiikan-palvelupaikkakuvaus-vuosaari-.pdf>

Bertschi Finland Oy

<https://www.bertschi.com/sites/default/files/flmng/Palvelupaikan%20Kuvau-s.pdf>

Rauanheimo

<https://www.rauanheimo.com/wp-content/uploads/sites/4/2020/11/Palvelupaikan-kuvaus-Rauanheimo-Vuosaari.pdf>

5.3 Palvelupaikkojen aukioloajat

Vuosaaren satama on avoinna 24/7. Rataverkolla olevien muiden palvelupaikkojen aukioloajat ja käytettävyys selviävät kunkin palvelupaikan palvelupaikkakuvauksesta.

6 Maksut

Rautatieyrityksiltä ei veloiteta tällä hetkellä Vuosaaren satama-palvelupaikan käytöstä maksuja. Palvelupaikkojen käytöstä kukin palvelupaikan haltija laskuttaa oman käytäntönsä mukaisesti ja tiedot ko. maksuista löytyvät erikseen palvelupaikkakuvauksista.

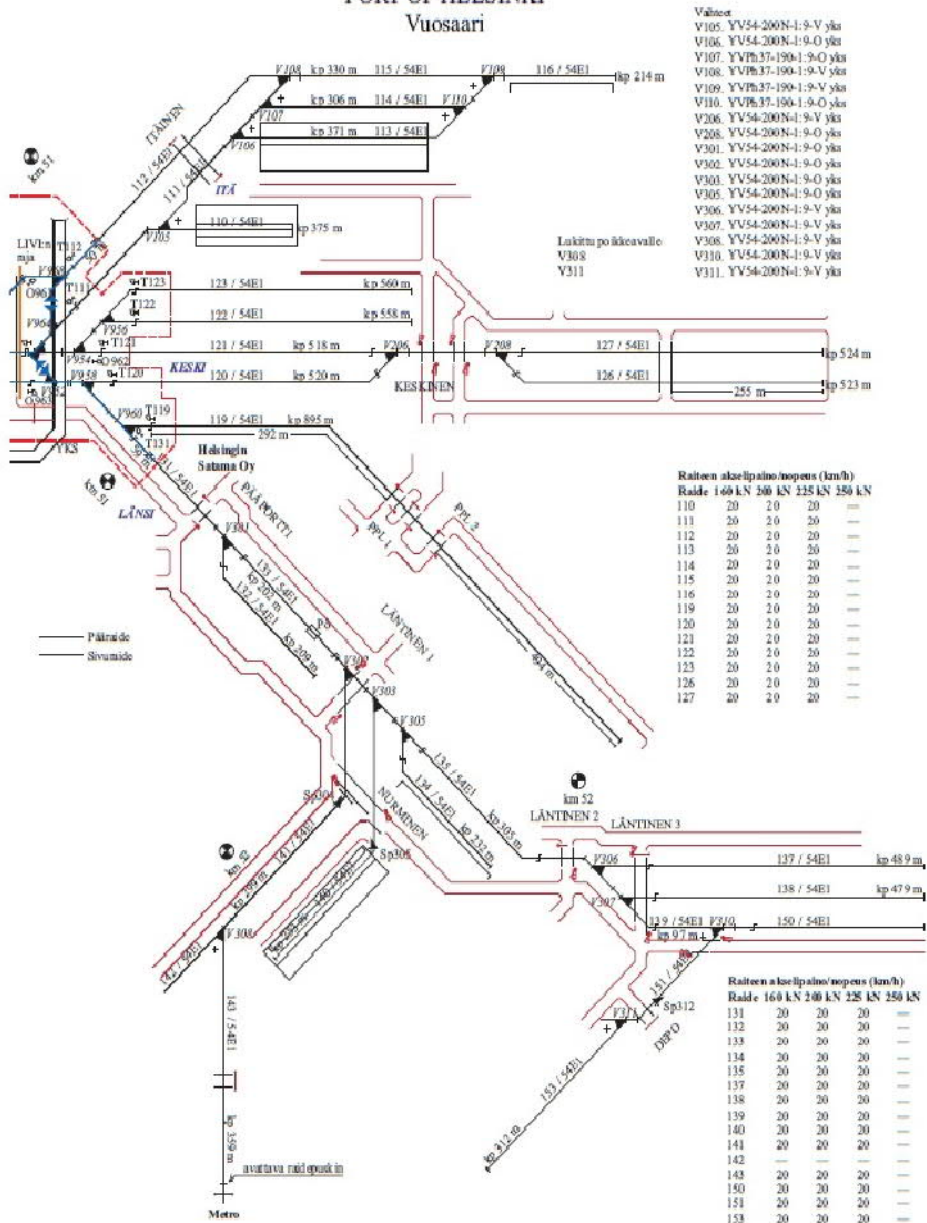
Mahdolliset maksut palvelupaikan käytön osalta ja niiden muutokset vahvistetaan vuosittain julkaistavassa Helsingin

Satama Oy:n hinnastossa ja rautatieliikenteen osalta niistä tiedotetaan palvelupaikkakuvauksessa.

Liite 1

PORT OF HELSINKI Vuosaari

- Välitteet
- V105. YV54-200N-1-9-V yks
 - V106. YV54-200N-1-9-O yks
 - V107. YV1137-190-1-9-O yks
 - V108. YV1137-190-1-9-V yks
 - V109. YV1137-190-1-9-V yks
 - V110. YV1137-190-1-9-O yks
 - V206. YV54-200N-1-9-V yks
 - V208. YV54-200N-1-9-O yks
 - V301. YV54-200N-1-9-O yks
 - V302. YV54-200N-1-9-O yks
 - V303. YV54-200N-1-9-O yks
 - V305. YV54-200N-1-9-O yks
 - V306. YV54-200N-1-9-V yks
 - V307. YV54-200N-1-9-V yks
 - V308. YV54-200N-1-9-V yks
 - V310. YV54-200N-1-9-V yks
 - V311. YV54-200N-1-9-V yks

Raitteen akselipainonopeus (km/h)

Raide	160 kN	180 kN	225 kN	250 kN
110	20	20	20	—
111	20	20	20	—
112	20	20	20	—
113	20	20	20	—
114	20	20	20	—
115	20	20	20	—
116	20	20	20	—
119	20	20	20	—
120	20	20	20	—
121	20	20	20	—
122	20	20	20	—
123	20	20	20	—
126	20	20	20	—
127	20	20	20	—

Raitteen akselipainonopeus (km/h)

Raide	160 kN	180 kN	225 kN	250 kN
131	20	20	20	—
132	20	20	20	—
133	20	20	20	—
134	20	20	20	—
135	20	20	20	—
137	20	20	20	—
138	20	20	20	—
139	20	20	20	—
140	20	20	20	—
141	20	20	20	—
142	—	—	—	—
143	20	20	20	—
150	20	20	20	—
151	20	20	20	—
153	20	20	20	—

HEIKKILÄ	HEIKKILÄ	HEIKKILÄ	HEIKKILÄ
		RAITTEISTOKAAVIO VUOSAARI (Vsa)	
Piiri: 06.10.2017	Piiri: 02.10.2017	Piiri: 02.10.17 M. Siikonen	Luovutus: MTK:n rakennusluovutus
HTV	HTV S. Kallioja	TARK: 02.10.17 T. Lahti	4091-630-041